EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 17.7.2026
COM(2026) 900 final

ANNEX

BILAGA

till

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET, RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN SAMT REGIONKOMMITTÉN

Rapport om rättsstatsprincipen 2026

Situationen i fråga om rättsstatsprincipen i EU

{SWD(2026) 901 final} - {SWD(2026) 902 final} - {SWD(2026) 903 final} - {SWD(2026) 904 final} - {SWD(2026) 905 final} - {SWD(2026) 906 final} - {SWD(2026) 907 final} - {SWD(2026) 908 final} - {SWD(2026) 909 final} - {SWD(2026) 910 final} - {SWD(2026) 911 final} - {SWD(2026) 912 final} - {SWD(2026) 913 final} - {SWD(2026) 914 final} - {SWD(2026) 915 final} - {SWD(2026) 916 final} - {SWD(2026) 917 final} - {SWD(2026) 918 final} - {SWD(2026) 919 final} - {SWD(2026) 920 final} - {SWD(2026) 921 final} - {SWD(2026) 922 final} - {SWD(2026) 923 final} - {SWD(2026) 924 final} - {SWD(2026) 925 final} - {SWD(2026) 926 final} - {SWD(2026) 927 final} - {SWD(2026) 928 final} - {SWD(2026) 929 final} - {SWD(2026) 930 final} - {SWD(2026) 931 final}

REKOMMENDATIONER TILL BELGIEN

Med utgångspunkt i rekommendationerna i rapporten om rättsstatsprincipen 2025, med beaktande av övrig utveckling som ägde rum under referensperioden och utöver att erinra om de relevanta åtaganden som gjorts inom ramen för återhämtning och motståndskraft, drar kommissionen följande slutsats:

- Vissa framsteg har gjorts angående rekommendationen att åtgärda den strukturella resursbristen i domstolsväsendet, inklusive en plan för ökade ekonomiska resurser. Samtidigt har vissa framsteg gjorts för att förbättra rättsväsendets effektivitet, särskilt i syfte att minska handläggningstider. Eftersom visst arbete återstår, rekommenderas Belgien *baserat på omfattande statistik att fortsätta med insatserna för att åtgärda den strukturella resursbristen i domstolsväsendet och att öka insatserna för att förbättra effektiviteten och digitaliseringen av rättsväsendet, särskilt i syfte att minska handläggningstider.*
- Inga framsteg har gjorts med att slutföra lagstiftningsreformen om lobbyverksamhet, inrätta en ram som inbegriper ett öppenhetsregister och ett lagstiftningsfotavtryck och omfattar både parlamentsledamöter och regeringsmedlemmar. Eftersom inga åtgärder har vidtagits för att arbeta vidare med detta, rekommenderas Belgien att *återuppta arbetet med en lagstiftningsreform för att öka öppenheten i lobbyverksamhet för både parlamentsledamöter och regering.*
- Begränsade framsteg har gjorts när det gäller att stärka ramverket för integritet genom att anta regler om gåvor och förmåner för parlamentsledamöter, eftersom det fortfarande saknas konkret vägledning för parlamentsledamöterna om vilken typ av gåvor som skulle vara acceptabla och inga framsteg har gjorts när det gäller att anta regler om regler för svängdörrar för regeringsmedlemmar och deras privata ämbeten. Eftersom dessa luckor i integritetsreglerna fortfarande inte åtgärdats, rekommenderas Belgien att *stärka integritetsramverket, bland annat genom att anta regler om gåvor och förmåner för parlamentsledamöter och regler om svängdörrar för regeringsmedlemmar och deras privata ämbeten.*
- Inga ytterligare framsteg har gjorts när det gäller att stärka ramen för tillgång till officiella handlingar, i synnerhet vad gäller att förbättra processerna för begäran och överklagande. Relevanta lagförslag väntar fortfarande på att antas och en del av den befintliga rättsliga ramen har ännu ej genomförts. Belgien rekommenderas därför att *fortsätta insatserna för att stärka ramen för tillgång till officiella handlingar, särskilt genom att förbättra procedurerna för begäran och överklagande, genom att slutföra lagstiftningsreformen i denna fråga, med hänsyn till europeiska normer för tillgång till officiella handlingar.*
- Begränsade framsteg har gjorts när det gäller att säkerställa att offentliga myndigheter följer slutliga avgöranden från nationella domstolar och Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna. Fastän Belgien fortsätter att arbeta med genomförandet finns det beslut som fortfarande inte har verkställts, och därför rekommenderas Belgien att *öka sina ansträngningar för att säkerställa att myndigheterna följer slutgiltiga domar från nationella domstolar och Europeiska domstolen för mänskliga rättigheter*.

REKOMMENDATIONER TILL BULGARIEN

Med utgångspunkt i rekommendationerna i rapporten om rättsstatsprincipen 2025, med beaktande av annan utveckling som ägde rum under referensperioden och utöver att erinra om de relevanta åtaganden som gjorts enligt planen för återhämtning och resiliens och den landsspecifika rekommendationen inom ramen för den europeiska planeringsterminen om effektiviteten av korruptionsbekämpande åtgärder, inklusive det högsta rättsliga rådets oberoende och effektiva funktion, samt tillsynsmyndigheternas oberoende och funktion, drar kommissionen följande slutsats:

- Inga framsteg har gjorts vad gäller att anpassa lagstiftningsramen i syfte att undvika långvariga förordnanden av domare för att tillsätta lediga tjänster, eftersom den utbredda användningen av förordnanden fortsätter att väcka farhågor. Därför rekommenderas Bulgarien att *vidta åtgärder för att anpassa den relevanta lagstiftningsramen för att undvika långvarigt förordnande av domare för att tillsätta lediga tjänster, med beaktande av europeiska normer för förordnande av domare.*
- Inga framsteg har gjorts för att återuppta processen för att reformera Högsta rättsliga rådet. Eftersom sammansättningen är oförändrad och inga lagförslag har lagts fram, rekommenderas Bulgarien att *reformera Högsta rättsliga rådet, särskilt dess sammansättning, för att säkerställa dess oberoende och effektivitet, med beaktande av europeiska normer för domstolsråd.*
- Inga framsteg har gjorts vad gäller att säkerställa att verkliga resultat uppnås när det gäller utredningar, åtal och slutliga domar i korruptionsärenden på hög nivå. Därför rekommenderas Bulgarien att *vidta åtgärder för att säkerställa att verkliga resultat uppnås vad gäller utredningar, åtal och slutgiltiga domar i korruptionsärenden på hög nivå.*
- Vissa framsteg har gjorts vad gäller att säkerställa effektiviteten av antikorruptionskommissionens arbete genom antagandet av en ny lag som återinrättar den och inför ett nytt förfarande för utnämning av dess ledning. Bulgarien rekommenderas därför att *säkerställa att antikorruptionskommissionen är fullt operativ så att dess förebyggande och utredande funktioner kan fullgöras*.
- Begränsade framsteg har gjorts när det gäller att förbättra integriteten i höga verkställande funktioner i och med att ett utkast till uppförandekod har utarbetats. Eftersom de relaterade lagändringarna fortfarande är under behandling, rekommenderas Bulgarien att *förbättra integriteten för höga verkställande funktioner, med beaktande av europeiska normer, särskilt genom att säkerställa att det införs tydliga integritetsnormer för regeringen samt en lämplig sanktionsmekanism.*
- Inga framsteg har gjorts för att förbättra kvaliteten på lagstiftningsprocessen, eftersom det praktiska genomförandet av de parlamentariska reglerna för lagstiftning fortsätter att väcka vissa farhågor. Bulgarien rekommenderas därför att *stärka kvaliteten på lagstiftningsprocessen genom att se till att offentliga samråd och konsekvensbedömningar används för parlamentets lagstiftningsinitiativ.*

När det gäller de övriga rekommendationerna för 2025 drar kommissionen slutsatsen att:

- Parlamentet antog den lagstiftningsreform som syftar till att förbättra inspektionens funktion vid Högsta rättsliga rådet och undvika risken för politiskt inflytande. Det redan befintliga skyddet i form av två tredjedelars majoritet, och den nyligen tillagda rollen för domare, åklagare och utredningsmän i utnämningen av ISJC-ledamöter, tar itu med de farhågor som är kopplade till risken för politiskt inflytande i ISJC. Rekommendationen är därför fullt ut genomförd.
- Vissa framsteg har gjorts vad gäller slutföra arbetet för att stärka insynen när det gäller fördelningen av statlig reklam, i synnerhet statlig reklam som kontrakteras via mellanhänder såsom mediebyråer, eftersom lagstiftningsprocessen har kommit längre. I och med att ämnena i denna rekommendation omfattas av bestämmelserna i den europeiska mediefrihetslagen, medan rapporten om rättsstatsprincipen kommer att fortsätta att följa betydande utvecklingar och rapportera om deras effekter, kommer ytterligare uppföljning att säkerställas som en del av kommissionens stöd till medlemsstaterna och verkställandet av Emfa.

REKOMMENDATIONER TILL TJECKIEN

Med utgångspunkt i rekommendationerna i rapporten om rättsstatsprincipen 2025, med beaktande av övrig utveckling som ägde rum under referensperioden och utöver att erinra om de relevanta åtaganden som gjorts inom ramen för återhämtning och motståndskraft, drar kommissionen följande slutsats:

- Eftersom arbetet med att ytterligare digitalisera domstolsväsendet fortsatte att drabbas av förseningar, rekommenderas Tjeckien att *påskynda digitaliseringen av domstolsväsendet, särskilt genom att driftsätta det elektroniska filsystemet*.
- Vissa framsteg har gjorts vad gäller att vidta ytterligare åtgärder för att förkorta förfaranden och säkerställa oberoende utredningar och åtal i fall av korruption på hög nivå, i takt med att åtgärder har vidtagits för att förbättra processuella aspekter och utredningar och åtal fortsätter, inklusive i korruptionsärenden på hög nivå. Eftersom den genomsnittliga längden på sådana förfaranden fortsätter att vara ett problem, rekommenderas Tjeckien att *vidta ytterligare åtgärder för att förkorta förfaranden och säkerställa oberoende utredningar och åtal i fall av korruption på hög nivå, bland annat genom att reformera det straffrättsliga förfarandet*.
- Inga framsteg har gjorts när det gäller att vidta ytterligare åtgärder för att stärka integritetsramverket för alla parlamentsledamöter, eftersom parlamentets integritetsramverk inte utvecklades vidare. Eftersom det fortfarande finns luckor i reglerna om svängdörrar för de flesta offentliga tjänstemän, rekommenderas Tjeckien att *vidta ytterligare åtgärder för att stärka integritetsramverket, särskilt genom komplettering av de befintliga reglerna för karuselldörrar*.
- Inga framsteg har gjorts i fråga om att återinleda översynen av lagstiftningen om intressekonflikter, även när det gäller verkligt ägande, eftersom inga åtgärder vidtogs. Tjeckien rekommenderas därför att *återinleda översynen av lagstiftningen om intressekonflikter, även när det gäller verkligt ägande*.
- Eftersom användningen av lagstiftningsförfaranden som kringgår allmänhetens och berörda parters möjlighet till deltagande och eftersom intern granskning och konsekvensbedömning har blivit allt vanligare, rekommenderas Tjeckien att *vidta åtgärder för att förbättra transparensen i lagstiftningsprocessen och meningsfulla samråd med berörda parter, bland annat genom att ta itu med den frekventa användningen av snabbförfaranden och metoden med lagstiftningstillägg*.

När det gäller de övriga rekommendationerna för 2025 drar kommissionen slutsatsen att:

- Inga framsteg har gjorts vad gäller ytterligare reformer som rör transparens i informationen om medieägande, med tanke på att lagförslag fortfarande är under behandling i parlamentet och inget fullt fungerande öppenhetsregister formellt har upprättats. I och med att ämnena i denna rekommendation omfattas av bestämmelserna i den europeiska mediefrihetslagen, medan rapporten om rättsstatsprincipen kommer att fortsätta att följa betydande utvecklingar och rapportera om deras effekter, kommer ytterligare uppföljning att säkerställas som en del av kommissionens stöd till medlemsstaterna och verkställandet av Emfa.

REKOMMENDATIONER TILL DANMARK

Med utgångspunkt i rekommendationerna i rapporten om rättsstatsprincipen från 2025, och med beaktande av övrig utveckling som ägde rum under referensperioden, drar kommissionen följande slutsats:

- Begränsade framsteg har gjorts vad gäller rekommendationen att slutföra översynen av rättshjälpssystemet, medan rättsliga rådet fortsätter sitt arbete. Danmark rekommenderas därför att *öka ansträngningarna för att slutföra denna översyn, med beaktande av europeiska normer för rättshjälp.*
- Inga framsteg har gjorts när det gäller att införa regler om svängdörrar för ministrar och om lobbyverksamhet eller säkerställa tillräcklig kontroll av redovisningar av tillgångar som lämnas in av personer som anförtrotts höga verkställande funktioner. Det finns inga planer på att införa sådana regler eller att förbättra kontrollen av redovisningar av tillgångar. *Därför rekommenderas Danmark att införa regler om svängdörrar för ministrar och om lobbyverksamhet samt säkerställa tillräcklig kontroll av redovisningar av tillgångar som lämnats av personer som anförtrotts höga verkställande funktioner.*
- Vissa framsteg har gjorts vad gäller rekommendationen att arbeta vidare med en reform av lagen om tillgång till allmänna administrativa handlingar i och med att expertkommittén fortsatte sitt arbete i fråga om en sådan reform, men inget lagstiftningsförslag har ännu lagts fram. Därför rekommenderas Danmark att *öka ansträngningarna för att arbeta vidare med reformen av lagen om tillgång till allmänna administrativa handlingar, med beaktande av europeiska normer för tillgång till officiella handlingar.*

REKOMMENDATIONER TILL TYSKLAND

Med utgångspunkt i rekommendationerna i rapporten om rättsstatsprincipen från 2025, och med beaktande av övrig utveckling som ägde rum under referensperioden, drar kommissionen följande slutsats:

- Betydande framsteg har gjorts när det gäller att öka rättsväsendets resurser och ta itu med rekryteringsproblem, genom den nya pakten för rättsstaten och en gemensam kampanj för att attrahera kvalificerad personal. För att ta itu med kvarstående utmaningar rekommenderas Tyskland *att fortsätta genomförandet av pakten för rättsstaten vad gäller både mänskliga resurser och digitalisering och fortsätta med åtgärder för att ta itu med rekryteringsproblemen, med beaktande av europeiska normer för resurser till domstolsväsendet.*
- Inga framsteg har gjorts för att öka insatserna för att stärka ”lagstiftningsfotavtrycket” i syfte att tillhandahålla ett omfattande offentligt register över lobbyverksamhet och utvidga räckvidden för den parlamentariska fasen av lagstiftningsförfarandet. Eftersom luckor kvarstår, rekommenderas Tyskland att *öka sina ansträngningar för att tillhandahålla ett heltäckande offentligt register för lobbyverksamhet i lagstiftningsprocessen.*
- Inga ytterligare framsteg har gjorts i fråga om skapandet av en rättslig grund för pressens rätt till information vad gäller federala myndigheter, eftersom interna förberedelser inte har drivits vidare. Därför rekommenderas Tyskland att *arbeta vidare med att skapa en rättslig grund för pressens rätt till information när det gäller federala myndigheter, med beaktande av europeiska normer för tillgång till officiella handlingar.*
- Inga framsteg har gjorts för att anpassa ideella organisationers status som skattebefriade, vilket fortfarande påverkar det civila samhället i praktiken. Därför rekommenderas Tyskland att *vidta åtgärder för att anpassa statusen som skattebefriade för ideella organisationer i syfte att ta itu med de utmaningar som de nu tillämpliga reglerna för med sig för deras verksamhet i praktiken, med beaktande av europeiska normer för finansiering av organisationer i det civila samhället.*

REKOMMENDATIONER TILL ESTLAND

Med utgångspunkt i rekommendationerna i rapporten om rättsstatsprincipen från 2025, och med beaktande av övrig utveckling som ägde rum under referensperioden, drar kommissionen följande slutsats:

- Begränsade framsteg har gjorts i fråga om att fortsätta ansträngningarna att reformera rådet för domstolsförvaltning. Därför rekommenderas Estland att *vidta åtgärder för att anpassa sammansättningen av rådet för domstolsförvaltning, med beaktande av europeiska normer för domstolsråd.*

När det gäller de övriga rekommendationerna för 2025 drar kommissionen slutsatsen att:

- Rekommendationen att arbeta vidare med insatserna för säkerställande av ett enhetligt och effektivt genomförande av rätten till tillgång till information har genomförts fullt ut, med beaktande av europeiska normer för tillgång till allmänna handlingar, eftersom reformen av lagen om offentlig information kommer att förbättra tillgången till och återanvändningen av öppna data.

REKOMMENDATIONER TILL IRLAND

Med utgångspunkt i rekommendationerna i rapporten om rättsstatsprincipen från 2025, och med beaktande av övrig utveckling som ägde rum under referensperioden, drar kommissionen följande slutsats:

- Vissa framsteg har gjorts när det gäller att minska rättegångskostnaderna i och med att den allmänna planen för en civilrättslig reform har presenterats, vilken inför flera viktiga reformer som syftar till att minska rättegångskostnaderna. Eftersom reformen fortfarande måste antas, rekommenderas Irland att *slutföra lagstiftningsarbetet för att minska rättegångskostnader för att säkerställa faktisk tillgång till rättslig prövning, med beaktande av europeiska normer för oproportionerliga rättegångskostnader och deras påverkan på möjligheten till rättslig prövning.*
- Vissa begränsade framsteg har gjorts för att stärka det befintliga etiska ramverket och för att stärka och digitalisera systemet för redovisningar av tillgångar, och insatser för att inleda digitaliseringen av redovisningar av tillgångar övervägs inom det nuvarande ramverket. Eftersom lagförslaget om en etisk reform fortfarande utarbetas och eftersom digitaliseringen av redovisningar av tillgångar enligt det nuvarande ramverket fortfarande behöver genomföras, rekommenderas Irland att *fortsätta arbetet med att stärka den befintliga etiska ramen, inbegripet övervaknings- och tillsynskapaciteten hos kommissionen för normer för offentlig förvaltning, och stärka och digitalisera systemet för redovisning av tillgångar.*
- Begränsade framsteg har gjorts vad gäller att ta itu med rättsliga hinder relaterade till tillgång till finansiering för civilsamhällets organisationer, eftersom valkommissionen fortsätter att genomföra en omfattande granskning av 1997 års vallag. Irland rekommenderas att *fortsätta sina ansträngningar för att ta itu med rättsliga utmaningar vad gäller tillgången till finansiering för civilsamhällets organisationer som del av den bredare reformen av vallagen.*

När det gäller de övriga rekommendationerna för 2025 drar kommissionen slutsatsen att:

- Betydande framsteg har gjorts vad gäller slutförandet av reformen för att tillhandahålla finansiering för public service-medier som är lämplig för att fullgöra deras public service-uppdrag samtidigt som deras oberoende garanteras, mot bakgrund av antagandet av radio- och tv-lagen (*ändringslagen*). I och med att ämnena i denna rekommendation omfattas av bestämmelserna i den europeiska mediefrihetslagen, medan rapporten om rättsstatsprincipen kommer att fortsätta att följa betydande utvecklingar och rapportera om deras effekter, kommer ytterligare uppföljning att säkerställas som en del av kommissionens stöd till medlemsstaterna och verkställandet av Emfa.
- Rekommendationen om att slutföra reformen av förtalslagen för att förbättra yrkesmiljön för journalister, med beaktande av europeiska normer för skydd av journalister har genomförts fullt ut i och med antagandet av nödvändig lagstiftning.

REKOMMENDATIONER TILL GREKLAND

Med utgångspunkt i rekommendationerna i rapporten om rättsstatsprincipen 2025, med hänsyn till övrig utveckling som ägde rum under referensperioden och utöver att erinra om de relevanta åtaganden som gjorts inom ramen för återhämtning och motståndskraft och den landsspecifika rekommendationen enligt den europeiska planeringsterminen om rättssystemets effektivitet, drar kommissionen följande slutsats:

- Begränsade framsteg har gjorts vad gäller att etablera verkliga resultat av åtal och slutliga domar i korruptionsärenden, eftersom den rättsliga ramen för ett digitalt register över korruptionsärenden har upprättats och registret förväntas vara i drift den 1 januari 2027. Eftersom antalet åtal och slutliga domar i korruptionsärenden dock fortfarande är lågt, inklusive för korruption på hög nivå, rekommenderas Grekland *att fortsätta med satsningarna för att uppnå verkliga resultat när det gäller åtal och slutliga domar i korruptionsärenden, inbegripet korruption på hög nivå.*
- Det har endast gjorts begränsade framsteg vad gäller att förbättra lobbyverksamheten, eftersom ingen lagstiftning som utökar definitionen av *lobbyist* har antagits medan genomförandeåtgärder och informationsverksamhet pågår. Grekland rekommenderas därför *att förbättra ramen för lobbyverksamhet, bland annat genom att se över definitionen av en lobbyist och säkerställa ett effektivt genomförande.*
- Vissa framsteg har gjorts i fråga om stärkandet av lagstiftningsmässiga och icke-lagstiftningsmässiga garantier för att förbättra journalisters säkerhet och skydd, särskilt vad gäller otillbörliga stämningar, i takt med att ytterligare åtgärder har vidtagits och utkast till lagstiftning mot munkavleprocesser håller på att färdigställas. Därför rekommenderas Grekland *att slutföra arbetet med att stärka rättsliga och andra skyddsåtgärder för att förbättra säkerheten för och skyddet av journalister, i synnerhet när det gäller missbruk av rättsprocesser, i linje med det antagna samförståndsavtalet och med beaktande av europeiska normer för skydd av journalister.*
- Vissa framsteg har gjorts vad gäller att utveckla en strukturerad dialog med civilsamhällets organisationer samt vad gäller att förenkla registreringskraven i syfte att upprätthålla en öppen ram för deras verksamhet, med tanke på att grunden för en strukturerad dialog med civilsamhällets organisationer har lagts och vissa åtgärder har vidtagits för att minska dokumentationskraven och effektivisera förfaranden. Eftersom den strukturerade dialogen ännu inte har blivit regelbunden och ihållande och eftersom ramverket för registrering fortfarande är fragmenterat, rekommenderas Grekland *att öka ansträngningarna för att befästa en regelbunden och ihållande strukturerad dialog med civilsamhällets organisationer och att förenkla registreringskraven i syfte att upprätthålla en öppen ram för deras verksamhet*.

REKOMMENDATIONER TILL SPANIEN

Med utgångspunkt i rekommendationerna i rapporten om rättsstatsprincipen 2025, med hänsyn till övrig utveckling som ägde rum under referensperioden och utöver att erinra om de relevanta åtaganden som gjorts inom ramen för återhämtning och motståndskraft och den landsspecifika rekommendationen enligt den europeiska planeringsterminen om rättssystemets effektivitet, drar kommissionen följande slutsats:

- Vissa framsteg har gjorts vad gäller att anpassa förfarandet för att tillsätta domare till domstolsrådet i och med att rådet erhöll vägledning från Venedigkommissionen, men ingen enighet har nåtts om att slutföra processen. Eftersom ingen reform ännu har antagits, rekommenderas Spanien att *arbeta vidare med processen med att anpassa tillsättningsförfarandet för domstolsrådets ledamöter, med hänsyn till europeiska normer för domstolsråd, inbegripet Venedigkommissionens vägledning om hur det nuvarande systemet kan förbättras*.
- Betydande framsteg har gjorts för att stärka riksåklagarens stadga i och med att en reform av straffprocesslagen diskuteras i parlamentet. Eftersom reformen fortfarande måste antas, rekommenderas Spanien att *fortsätta det pågående arbetet med att stärka stadgan för riksåklagaren, i synnerhet när det gäller separationen av riksåklagarens och regeringens mandattid, med beaktande av europeiska normer för åklagarväsendets oberoende och självständighet*.
- Vissa framsteg har gjorts vad gäller att åtgärda längden på utredningar och åtal i korruptionsfall på hög nivå tack vare ansträngningar att öka personalstyrkan och den föreslagna reformen av straffprocesslagen. Eftersom utmaningar kvarstår och utkastet till lagstiftning för att öka effektiviteten fortfarande diskuteras i parlamentet, rekommenderas Spanien att *arbeta vidare med lagstiftningsprocessen för att revidera straffprocesslagen i syfte att stärka ramen för utredningar och åtal i korruptionsfall på hög nivå så att förseningar kan minskas*.
- Begränsade framsteg gjordes vad gäller att stärka reglerna om intressekonflikter och redovisning av tillgångar för personer med höga verkställande funktioner. Med tanke på att utkastet till en grundlag om offentlig integritet har lagts fram och den statliga handlingsplanen mot korruption har antagits, men det praktiska genomförandet av de befintliga reglerna inte har förbättrats, rekommenderas Spanien att *arbeta vidare med lagstiftningsprocessen för att stärka reglerna om intressekonflikter och redovisning av tillgångar för personer med höga verkställande funktioner, samt säkerställa oberoende och effektiva upptäckts- och sanktionsbefogenheter för det behöriga tillsynsorganet*.
- Begränsade framsteg har gjorts vad gäller lobbyverksamhet, eftersom lagförslaget om öppenhet och integritet i intressegruppers verksamhet ännu inte har antagits av parlamentet. Spanien rekommenderas att *fortsätta det pågående arbetet med att anta lagstiftning om lobbyverksamhet, bland annat inrättandet av ett obligatoriskt offentligt register över lobbyister*.
- Betydande framsteg har gjorts vad gäller att stärka tillgången till information, särskilt genom revideringen av sekretesslagen. Därför rekommenderas Spanien att *slutföra arbetet med att stärka tillgången till information, i synnerhet genom antagandet av sekretesslagen och lagen om öppen förvaltning, med beaktande av europeiska normer för tillgång till offentliga handlingar*.

REKOMMENDATIONER TILL FRANKRIKE

Med utgångspunkt i rekommendationerna i rapporten om rättsstatsprincipen från 2025, och med beaktande av övrig utveckling som ägde rum under referensperioden, drar kommissionen följande slutsats:

- Vissa framsteg har gjorts vad gäller digitaliseringen av rättsliga förfaranden. Eftersom denna process har drabbats av vissa förseningar, rekommenderas Frankrike att *öka ansträngningarna för att slutföra pågående projekt som syftar till digitalisering av civilrättsliga och straffrättsliga förfaranden*.
- Vissa framsteg har gjorts vad gäller rekommendationen om lobbyverksamhet, särskilt genom att stärka ramverket för öppenhet kring utländsk påverkan. Eftersom skyldigheten att offentliggöra lobbyverksamhet endast gäller företrädare för berörda parter, rekommenderas Frankrike att *fortsätta ansträngningarna för att säkerställa öppenhet i lobbyverksamheten genom att utvidga omfattningen av rapporteringsskyldigheten, särskilt till tjänstemän på högsta ledningsnivå.*

När det gäller de övriga rekommendationerna för 2025 drar kommissionen slutsatsen att:

- Vissa framsteg har gjorts för att förbättra öppenheten i medieägandet, bland annat genom utvecklingen av en preliminär öppenhetsdatabas av tillsynsmyndigheten för medier. Den fullständiga genomföringen är fortfarande beroende av antagandet av nödvändiga lagstiftningsåtgärder. I och med att ämnena i denna rekommendation omfattas av bestämmelserna i den europeiska mediefrihetslagen, medan rapporten om rättsstatsprincipen kommer att fortsätta att följa betydande utvecklingar och rapportera om deras effekter, kommer ytterligare uppföljning att säkerställas som en del av kommissionens stöd till medlemsstaterna och verkställandet av Emfa.

REKOMMENDATIONER TILL KROATIEN

Med utgångspunkt i rekommendationerna i rapporten om rättsstatsprincipen 2025, med hänsyn till övrig utveckling som ägde rum under referensperioden och utöver att erinra om de relevanta åtaganden som gjorts inom ramen för återhämtning och motståndskraft och den landsspecifika rekommendationen enligt den europeiska planeringsterminen om rättssystemets effektivitet, drar kommissionen följande slutsats:

- Vissa framsteg har gjorts när det gäller rekommendationen att förbättra rättsväsendets effektivitet, särskilt i fråga om handläggningstider i kommersiella och civilrättsliga tvistemål, i takt med att den totala antalet eftersläpande ärenden ytterligare har minskat. Handläggningstiderna fortsätter emellertid att utgöra ett allvarligt problem. Kroatien rekommenderas därför att *fortsätta ansträngningarna för att förbättra rättsväsendets effektivitet, bland annat genom att införa reformer av ärendehanteringen i kommersiella och civilrättsliga tvistemål.*
- Betydande framsteg har gjorts i syfte att ytterligare öka effektiviteten i utredningar och åtal av korruptionsbrott, i och med att straffprocesslagen, lagen om riksåklagarmyndigheten samt lagen om myndigheten för bekämpning av korruption och organiserad brottslighet trädde i kraft. I och med att effekterna i praktiken inte manifesterats ännu rekommenderas Kroatien att *vidta åtgärder för att vidareutveckla verkliga resultat av effektiva utredningar, åtal och slutgiltiga domar i korruptionsärenden, inbegripet korruption på hög nivå, bland annat genom att ytterligare förbättra den specialiserade tekniska kapaciteten.*
- Eftersom graden av kontroll av redovisningar av tillgångar fortfarande är låg på grund av inkonsekventa och icke jämförbara datastrukturer som förhindrar maskinell analys, rekommenderas Kroatien att *öka insatserna för digitalisering så att en effektiv och systematisk verifiering av redovisningar av tillgångar säkerställs.*
- Vissa framsteg har gjorts när det gäller att hantera frågan om strategiska rättsprocesser för att hindra offentlig debatt riktade mot journalister i och med ikraftträdandet av lagen om skydd för personer som deltar i offentlig verksamhet, även om utmaningar kvarstår. Kroatien rekommenderas därför att *bredda de tillgängliga garantierna för att öka skyddet av journalister, bland annat genom att se över de rättsliga bestämmelserna om förtal och uppmuntra bredare tillämpning av förfaranderegler som gör det möjligt att ogilla rättsprocesser som saknar grund, med beaktande av europeiska normer för skydd av journalister.*

När det gäller de övriga rekommendationerna för 2025 drar kommissionen slutsatsen att:

- Vissa framsteg har gjorts vad gäller att stärka den rättsliga ramen och mekanismerna för tillsyn i syfte att säkerställa en rättvis och transparent tilldelning av statlig reklam på nationell, regional och lokal nivå, inklusive det offentliga upphandlingsförfarandet allteftersom lagstiftningen ändrades, medan de operativa riktlinjer som ska antas av tillsynsmyndigheten för medier fortfarande inte har fattats. I och med att ämnena i denna rekommendation omfattas av bestämmelserna i den europeiska mediefrihetslagen, medan rapporten om rättsstatsprincipen kommer att fortsätta att följa betydande utvecklingar och rapportera om deras effekter, kommer ytterligare uppföljning att säkerställas som en del av kommissionens stöd till medlemsstaterna och verkställandet av Emfa.

REKOMMENDATIONER TILL ITALIEN

Med utgångspunkt i rekommendationerna i rapporten om rättsstatsprincipen 2025, med hänsyn till övrig utveckling som ägde rum under referensperioden och utöver att erinra om de relevanta åtaganden som gjorts inom ramen för återhämtning och motståndskraft och den landsspecifika rekommendationen enligt den europeiska planeringsterminen om rättssystemets effektivitet, drar kommissionen följande slutsats:

- Betydande framsteg har gjorts vad gäller att färdigställa det digitala ärendehanteringssystemet för brottmålsdomstolar och åklagarmyndigheter, eftersom arbetsflödet för rättegångar i brottmål i första instans nu är helt digitaliserat. Eftersom vissa förfaranden fortfarande inte digitaliserats, rekommenderas Italien att *färdigställa det digitala ärendehanteringssystemet i alla hänseenden*.
- Det har inte gjorts några ytterligare framsteg med det pågående lagstiftningsförslaget om intressekonflikter, medan begränsade framsteg har gjorts när det gäller att anta omfattande regler om lobbyverksamhet för att inrätta ett fungerande lobbyregister i och med att ett lagförslag om lobbyverksamhet antogs i deputeradekammaren och granskas av senaten. Därför rekommenderas Italien att *arbeta vidare med lagstiftningsinsatser för att systematiskt reglera intressekonflikter, anta omfattande regler om lobbyverksamhet och inrätta ett fungerande lobbyregister*.
- Det har inte gjorts några framsteg vad gäller att ta itu med metoden att kanalisera donationer via politiska stiftelser och föreningar och införa ett enda elektroniskt register för information om parti- och kampanjfinansiering, eftersom de lagförslag som lagts fram i parlamentet ännu inte har diskuterats. Därför rekommenderas Italien att *öka insatserna för att vidta effektiva och snabba åtgärder mot metoden att kanalisera donationer genom politiska stiftelser och föreningar och inför ett gemensamt elektroniskt register för finansiell information om partier och kampanjer*.
- Det har inte gjorts några framsteg i lagstiftningsprocessen gällande utkastet till reform av förtalslagstiftningen, skyddet av tystnadsplikt och journalistiska källor. Därför rekommenderas Italien att *fortsätta reformen av förtalslagstiftningen samtidigt som pressfriheten garanteras och med beaktande av europeiska normer för skydd av journalister*.
- Begränsade framsteg har gjorts vad gäller att inrätta en nationell människorättsinstitution i och med att inledande steg har tagits för att återuppta initiativet medan olika lagförslag fortfarande behandlas i parlamentet. Italien rekommenderas därför att *inrätta ett nationellt människorättsinstitut, med beaktande av FN:s Parisprinciper*.

När det gäller de övriga rekommendationerna för 2025 drar kommissionen slutsatsen att:

- Vissa framsteg har gjorts vad gäller säkerställandet att det finns regler eller mekanismer för att tillhandahålla finansiering till public service-medier som är lämplig för att de ska kunna fullgöra sitt public service-uppdrag och för att garantera medierna oberoende i och med att arbetet med att ta fram ett reformförslag fortskridit i parlamentet. I och med att ämnena i denna rekommendation omfattas av bestämmelserna i den europeiska mediefrihetslagen, medan rapporten om rättsstatsprincipen kommer att fortsätta att följa betydande utvecklingar och rapportera om deras effekter, kommer ytterligare uppföljning att säkerställas som en del av kommissionens stöd till medlemsstaterna och verkställandet av Emfa.

REKOMMENDATIONER TILL CYPERN

Med utgångspunkt i rekommendationerna i rapporten om rättsstatsprincipen 2025, med hänsyn till övrig utveckling som ägde rum under referensperioden och utöver att erinra om de relevanta åtaganden som gjorts inom ramen för återhämtning och motståndskraft och den landsspecifika rekommendationen enligt den europeiska planeringsterminen om rättssystemets effektivitet, drar kommissionen följande slutsats:

- Vissa framsteg har gjorts när det gäller reformen av lagrådet och vad gäller införandet av effektiv granskning av beslut att inte åtala eller avbryta förfaranden. Eftersom relevanta lagförslag fortfarande är under behandling i parlamentet, rekommenderas Cypern *att slutföra den pågående reformen av lagrådet och inrättandet av den allmänna åklagarmyndigheten och en effektiv prövning av beslut om att inte väcka åtal eller avbryta förfaranden, inbegripet för brott utan offer, med beaktande av europeiska normer för åklagarmyndighetens oberoende och självständighet*.
- Rättegångarnas varaktighet utgör fortfarande ett allvarligt problem, och inrättandet av en oberoende domstolsmyndighet för att effektivisera den juridiska hanteringen är drabbat av förseningar. Cypern rekommenderas att *arbeta vidare med planer på att inrätta en oberoende domstolsmyndighet i syfte att förbättra rättsväsendets effektivitet*.
- Betydande framsteg har gjorts inom lagstiftningsreformen för att stärka den oberoende myndigheten mot korruption (IAAC) och för att säkerställa att den har de mänskliga och tekniska resurserna för att effektivt utföra sin uppgift, i och med att ny lagstiftning om rekrytering har antagits. Ytterligare åtgärder krävs fortfarande för att säkerställa att IAAC fungerar effektivt. För att hantera detta rekommenderas Cypern *att förbättra IAAC:s operativa effektivitet*.

När det gäller de övriga rekommendationerna för 2025 drar kommissionen slutsatsen att:

- Vissa framsteg har gjorts för att i) säkerställa en rättvis och transparent tilldelning av reklamutgifter mellan staten och statligt ägda företag och ii) stärka reglerna och mekanismerna för att förbättra den oberoende styrningen av public service-medier i och med att lagförslag har lagts fram. I och med att ämnena i dessa två rekommendationer omfattas av bestämmelserna i den europeiska mediefrihetslagen medan rapporten om rättsstatsprincipen kommer att fortsätta att följa betydande utvecklingar och rapportera om deras effekter, kommer ytterligare uppföljning att säkerställas som en del av kommissionens stöd till medlemsstaterna och verkställandet av Emfa.
- Betydande framsteg har gjorts vad gäller att införa skyddsåtgärder i tillsättningsförfarandet för riksrevisorn och biträdande riksrevisorn för att stärka deras oberoende genom att införa en fast, icke-förnybar åttaårsperiod och strängare kvalifikationskriterier för deras tillsättning. Övervakningen av den vidare utvecklingen på detta område kommer att fortsätta i rapporten om rättsstatsprincipen.

REKOMMENDATIONER TILL LETTLAND

Med utgångspunkt i rekommendationerna i rapporten om rättsstatsprincipen 2025, med hänsyn till av övrig utveckling som ägde rum under referensperioden och utöver att erinra om de relevanta åtaganden som gjorts inom ramen för återhämtning och motståndskraft, drar kommissionen följande slutsats:

- Vissa framsteg har gjorts för att säkerställa tillräckliga garantier mot otillbörlig politisk påverkan i tillsättningsförfarandet för domare i Högsta domstolen i och med att ett lagförslag som möjliggör för överklaganden av parlamentsbeslut om att avvisa kandidater publicerades och lämnades in till parlamentet för behandling. Eftersom reformen ännu inte har antagits, rekommenderas Lettland att *arbeta vidare med lagstiftningsprocessen för att säkerställa tillräckliga garantier mot otillbörlig politisk påverkan i tillsättningsförfarandet för domare i Högsta domstolen, med beaktande av europeiska normer för tillsättning av domare.*
- Begränsade framsteg har gjorts för att säkerställa ett effektivt genomförande av lagstiftningen om lobbyverksamhet i och med att en tillfällig frivillig lista över företrädare för berörda parter har upprättats. I och med att inrättandet av det särskilda registret för intresserepresentation har försenats och den offentligt tillgängliga informationen fortfarande är begränsad rekommenderas Lettland att *säkerställa ett effektivt genomförande av lagstiftningen om lobbyverksamhet, bland annat genom upprättandet av ett särskilt lobbyregister.*

REKOMMENDATIONER TILL LITAUEN

Med utgångspunkt i rekommendationerna i rapporten om rättsstatsprincipen från 2025, och med beaktande av övrig utveckling som ägde rum under referensperioden, drar kommissionen följande slutsats:

- Begränsade framsteg har gjorts för att driva reformen av rättshjälpssystemen framåt, eftersom diskussionerna om ersättningsnivån för de som tillhandahåller rättshjälp har avbrutits och de planerade förändringarna för att minska den administrativa bördan för de som tillhandahåller rättshjälp planeras att inledas 2026. Därför rekommenderas Litauen att *slutföra reformen av systemet för rättshjälp, i synnerhet genom att säkerställa lämpliga villkor för deltagande av de som tillhandahåller rättshjälp, med beaktande av europeiska normer för rättshjälp.*
- Vissa framsteg har gjorts när det gäller att intensifiera ansträngningarna för att förbättra öppenheten i systemet för tillsättning av domare, särskilt i Högsta domstolen, i och med att den arbetsgrupp som har i uppdrag att föreslå möjliga ändringar av systemet har presenterat sina slutsatser och förslag till ändringar håller på att utarbetas. Därför rekommenderas Litauen *att öka sina ansträngningar för att förbättra öppenheten i systemet för tillsättning av domare med beaktande av europeiska normer för tillsättning av domare, särskilt genom att följa upp de förslag som lagts fram av den arbetsgrupp som inrättats för detta ändamål.*

REKOMMENDATIONER TILL LUXEMBURG

Med utgångspunkt i rekommendationerna i rapporten om rättsstatsprincipen från 2025, och med beaktande av övrig utveckling som ägde rum under referensperioden, drar kommissionen följande slutsats:

- Vissa framsteg har gjorts när det gäller digitaliseringen av civilrättsliga, straffrättsliga och administrativa förfaranden i och med att en förvaltningskommitté för att samordna digitaliseringsinitiativ inrättades och milstolpar för civilrättsliga, straffrättsliga och administrativa domstolsförfaranden fastställdes och håller på att genomföras. Eftersom ytterligare åtgärder behövs för att främja digitaliseringen av rättsväsendet, rekommenderas Luxemburg att öka ansträngningarna för att *ytterligare driva digitaliseringen av civilrättsliga, straffrättsliga och administrativa förfaranden framåt*.
- Vissa framsteg har gjorts för att slutföra reformen av den rättsliga ramen för utlämnande av officiella handlingar, mot bakgrund av ytterligare lagstiftningsarbete med den relevanta reformen. Därför rekommenderas Luxemburg att öka ansträngningarna för att *Slutföra reformen av den rättsliga ramen för utlämnande av officiella handlingar, med beaktande av europeiska normer för tillgång till officiella handlingar*.

REKOMMENDATIONER TILL UNGERN

På grundval av rekommendationerna i 2025 års rapport om rättsstatsprincipen, och med beaktande av annan utveckling under den period som avses, utöver en påminnelse om skyldigheten att följa EU-domstolens avgöranden med koppling till rättsstaten och de överträdelseförfaranden med koppling till rättsstaten som avses i landskapitlet, kommissionens bedömning inom ramen för den generella villkorlighetsordningen, de relevanta farhågor som tagits upp i samband med förfarandet enligt artikel 7.1 i EU-fördraget som inleddes av Europaparlamentet, de relevanta åtaganden som gjorts inom ramen för återhämtnings- och resiliensplanen och de landsspecifika rekommendationerna inom ramen för den europeiska planeringsterminen om att stärka ramen för korruptionsbekämpning och kvaliteten och öppenheten i beslutsprocessen, drar kommissionen följande slutsatser:

- Inga framsteg har gjorts när det gäller öppenheten i systemen för ärendetilldelning i lägre instanser i och med att den tidigare regeringen begränsade sig till att åtgärda brister i reglerna om ärendetilldelning på *Kúrians* nivå. Ungern rekommenderas därför att *förbättra insynen i systemen för ärendetilldelning vid domstolar i lägre instans, med beaktande av europeiska normer om ärendetilldelning.*
- Inga framsteg har ännu gjorts för att säkerställa att den pågående ökningen av lönerna till domare, åklagare och rättslig och åklagarpersonal genomförs på ett strukturerat sätt. Ungern rekommenderas därför att *vidta åtgärder för att säkerställa att den pågående ökningen av lönerna till domare, åklagare och annan personal inom domstolsväsendet genomförs på ett strukturerat sätt, med beaktande av europeiska normer för rättsväsendets löner.*
- I och med att ny lagstiftning som vidareutvecklar systemet med redovisning av tillgångar har rekommendationen att ytterligare förbättra systemet med redovisning av tillgångar och tillhandahålla effektiv tillsyn och verkställighet genomförts fullt ut. Inga framsteg har ännu gjorts när det gäller att lägga fram omfattande lagstiftningsreformer om regler för lobbyverksamhet och svängdörrar. Eftersom dessa luckor i integritetsreglerna fortfarande inte är har åtgärdats, rekommenderas Ungern att *stärka integritetsramverket genom att anta omfattande lagstiftningsreformer om regler om lobbyverksamhet och svängdörrar*.
- Inga framsteg har gjorts vad gäller att uppnå verkliga resultat när det gäller utredningar, åtal och slutliga domar i korruptionsärenden på hög nivå, i och med att de positiva förändringar som nyligen inletts i ramverket för korruptionsbekämpning ännu inte har trätt i kraft. Därför rekommenderas Ungern att *vidta ytterligare åtgärder för att säkerställa att verkliga resultat uppnås vad gäller utredningar, åtal och slutgiltiga domar i korruptionsärenden på hög nivå*.
- Vissa framsteg har gjorts för att säkerställa att hinder inte föreligger för civilsamhällets organisationers arbete och för att främja ett säkert och möjliggörande civilsamhälle i och med åtgärder som avskaffandet av myndigheten för skydd av suveräniteten, samtidigt som lagstiftning som hindrar deras arbetsförmåga inte har upphävts. Ungern rekommenderas därför att *ytterligare säkerställa att det inte finns några hinder för arbetet för organisationer i det civila samhället, bland annat genom att upphäva lagstiftning som hämmar deras arbetsförmåga och främja ett säkert och livskraftigt utrymme för civilsamhället*.

När det gäller de övriga rekommendationerna för 2025 drar kommissionen slutsatsen att:

- Vissa framsteg har gjorts när det gäller att införa mekanismer för att stärka medietillsynsmyndighetens funktionella oberoende, med beaktande av europeiska normer för medietillsynsmyndigheters oberoende, i och med den senaste lagstiftningen som har infört reformer på detta område.
- Inga framsteg har ännu gjorts för att säkerställa en rättvis och öppen tilldelning av reklamutgifter mellan staten och statligt ägda företag, eftersom inga lagstiftande eller andra åtgärder har föreslagits.
- Vissa framsteg har gjorts vad gäller att stärka regler och mekanismer för att förbättra public service-mediernas oberoende styrning och redaktionella oberoende, med beaktande av europeiska normer för public service-medier, i och med den senaste lagstiftningen som har infört reformer på detta område.

I och med att ämnena i dessa tre rekommendationer ovan omfattas av bestämmelserna i den europeiska mediefrihetslagen medan rapporten om rättsstatsprincipen kommer att fortsätta att följa betydande utvecklingar och rapportera om deras effekter, kommer ytterligare uppföljning att säkerställas som en del av kommissionens stöd till medlemsstaterna och verkställandet av Emfa.

REKOMMENDATIONER TILL MALTA

Med utgångspunkt i rekommendationerna i rapporten om rättsstatsprincipen 2025, med hänsyn till övrig utveckling som ägde rum under referensperioden och utöver att erinra om de relevanta åtaganden som gjorts inom ramen för återhämtning och motståndskraft och den landsspecifika rekommendationen enligt den europeiska planeringsterminen om rättssystemets effektivitet, drar kommissionen följande slutsats:

- Det har inte gjorts några ytterligare framsteg med den föreslagna reformen för att involvera rättsväsendet i förfarandet för tillsättningen av chefsdomaren, alltmedan den politiska debatten fortsatte. Eftersom reformen fortfarande inte har genomförts, rekommenderas Malta att *fortsätta reformer som skulle göra det möjligt för domstolsväsendet att delta i förfarandet för utnämning av chefsdomaren, med beaktande av europeiska normer för utnämningar av domare*.
- Inga ytterligare framsteg har gjorts när det gäller att stärka insatserna för att effektivisera domstolsväsendet, i synnerhet för att förkorta förfarandena vilket fortfarande utgör ett problem. Därför rekommenderas Malta att *arbeta vidare med initiativ för att öka resurserna, reformera domstolsförfarandena och främja digitaliseringen i syfte att förbättra rättsväsendets effektivitet*.
- Begränsade framsteg har gjorts när det gäller att ta itu med problem relaterade till varaktigheten för utredningar av korruptionsfall på hög nivå i och med att polisen och riksåklagaren fortsatte att öka sina resurser och har inlett nya utredningar och åtal. Inga framsteg har gjorts vad gäller att uppnå verkliga resultat vad gäller slutliga domar med tanke på den stora eftersläpningen i handläggningen av pågående domstolsärenden, domarnas arbetsbelastning och det begränsade teamet på fyra domare som hanterar preliminära utredningar. Malta rekommenderas därför att öka insatserna för att *ta itu med utmaningar kopplade till utredningarnas längd i korruptionsärenden på hög nivå, och uppnå verkliga resultat när det gäller slutliga domar*.
- Begränsade framsteg har gjorts vad gäller att anta ytterligare lagstiftning och andra skyddsåtgärder för att förbättra journalisters arbetsmiljö, däribland tillgång till officiella dokument, i och med att ett offentligt samråd har genomförts och ett e-hanteringssystem har tagits i bruk. Eftersom utmaningarna kvarstår, rekommenderas Malta att *anta rättsliga och andra skyddsåtgärder för att förbättra journalisters arbetsmiljö samt tillgången till allmänna handlingar, med beaktande av europeiska normer för skydd av journalister och tillgång till allmänna handlingar*.
- Begränsade framsteg har gjorts vad gäller att införa en formell ram för allmänhetens deltagande i lagstiftningsprocessen. Eftersom lagstiftningsreformer fortfarande väntas, rekommenderas Malta att *införa en formell ram för allmänhetens deltagande i lagstiftningsprocessen*.
- Inga framsteg har gjorts när det gäller att vidta åtgärder för att inrätta ett nationellt människorättsinstitut, med beaktande av FN:s Parisprinciper, eftersom ett lagförslag fortfarande är under utarbetande. Malta rekommenderas därför att *inrätta ett nationellt människorättsinstitut, med beaktande av FN:s Parisprinciper*.

När det gäller de övriga rekommendationerna för 2025 drar kommissionen slutsatsen att:

- Vissa framsteg har gjorts vad gäller att stärka regler och mekanismer för att förbättra public service-mediernas oberoende styrning och redaktionella oberoende, med beaktande av europeiska normer för public service-medier, i och med att lagstiftning som hanterar vissa aspekter av detta område har antagits. I och med att ämnena i denna rekommendation omfattas av bestämmelserna i den europeiska mediefrihetslagen, medan rapporten om rättsstatsprincipen kommer att fortsätta att följa betydande utvecklingar och rapportera om deras effekter, kommer ytterligare uppföljning att säkerställas som en del av kommissionens stöd till medlemsstaterna och verkställandet av Emfa.

REKOMMENDATIONER TILL NEDERLÄNDERNA

Med utgångspunkt i rekommendationerna i rapporten om rättsstatsprincipen från 2025, och med beaktande av övrig utveckling som ägde rum under referensperioden, drar kommissionen följande slutsats:

- Begränsade framsteg har gjorts vad gäller att fastställa strängare regler för öppenhet när det gäller lobbyverksamhet för medlemmar av regeringen och parlamentet i och med att regeringen tillkännagav sin avsikt att införa ett öppenhetsregister. Nederländerna rekommenderas att *införa lagstiftning för att fastställa strängare regler för öppenhet när det gäller lobbyverksamhet för medlemmar av regeringen och parlamentet.*
- Vissa framsteg har gjorts vad gäller att driva den planerade reformen av public service-medier för att förbättra dess styrning och dess förmåga att upprätthålla journalistisk standard, och förberedande arbete pågår för reformen av public service-medier och ett lagförslag om lokala offentliga programföretag ligger för närvarande i parlamentet. I och med att delar i denna rekommendation omfattas av bestämmelserna i den europeiska mediefrihetslagen, medan rapporten om rättsstatsprincipen kommer att fortsätta att följa betydande utvecklingar och rapportera om deras effekter, kommer ytterligare uppföljning att säkerställas som en del av kommissionens stöd till medlemsstaterna och verkställandet av Emfa. Mot bakgrund av detta rekommenderas Nederländerna att *arbeta vidare med sitt arbete med att upprätthålla journalistisk standard inom public service-medier.*

När det gäller de övriga rekommendationerna för 2025 drar kommissionen slutsatsen att:

- Betydande framsteg har gjorts när det gäller att förbättra arbetsvillkoren inom rättsväsendet och åtgärda personalbristen i takt med att ytterligare medel har gjorts tillgängliga och åtgärder för att minska arbetsbelastningen har börjat ge resultat. Övervakningen av den vidare utvecklingen på detta område kommer att fortsätta i rapporten om rättsstatsprincipen.
- Vissa ytterligare framsteg har gjorts när det gäller att driva igenom förslagen från den statliga kommissionen för rättsstatsprincipen för att stärka en rättsstatskultur tack vare tillgången till ytterligare medel och en beredvillighet att fortsätta dialogen mellan statsmakterna. Övervakningen av den vidare utvecklingen på detta område kommer att fortsätta i rapporten om rättsstatsprincipen.

REKOMMENDATIONER TILL ÖSTERRIKE

Med utgångspunkt i rekommendationerna i rapporten om rättsstatsprincipen från 2025, och med beaktande av övrig utveckling som ägde rum under referensperioden, drar kommissionen följande slutsats:

- Inga framsteg har gjorts vad gäller att ta itu med behovet av att rättsväsendet involveras i tillsättningen av (vice) ordföranden för förvaltningsdomstolar. Därför, och med tanke på de bestående farhågorna, rekommenderas Österrike att *ta itu med behovet av att delaktiggöra domstolsväsendet i förfaranden för att utnämna domstolsordförande vid förvaltningsdomstolar, med beaktande av europeiska normer för utnämning av domare och val av domstolsordförande.*
- Vissa framsteg har gjorts när det gäller att inrätta en oberoende federal åklagarmyndighet i och med att ett utkast till reform har presenterats och lämnats in till offentligt samråd. Därför rekommenderas Österrike att *arbeta vidare med reformen för att inrätta en oberoende federal åklagarmyndighet, med beaktande av europeiska normer för åklagarväsendets oberoende och självständighet, bland annat för att säkerställa att åklagare som är specialiserade på korruptionsbekämpning kan bedriva oberoende verksamhet.*
- Inga ytterligare framsteg har gjorts när det gäller att införa regler om redovisning av tillgångar och intressen för parlamentsledamöter, eftersom inga åtgärder har vidtagits under den nya lagstiftningsperioden för att driva frågan framåt sedan den senaste diskussionen i parlamentsgrupperna i maj 2025 om införandet av sådana regler. Därför rekommenderas Österrike att *införa effektiva regler för redovisning av tillgångar och intressen för parlamentsledamöter, inbegripet effektiva övervaknings- och sanktionsmekanismer.*
- Inga framsteg har gjorts för att stärka ramverket för lobbyverksamhet eftersom inga åtgärder har vidtagits för att utvidga tillämpningsområdet för lagstiftningen om lobbyverksamhet och skyldigheterna att offentliggöra information i öppenhetsregistret. Därför rekommenderas Österrike *att anta ett lagstiftningsförslag för att stärka ramen för lobbyverksamhet, inbegripet ett öppenhetsregister.*

När det gäller de övriga rekommendationerna för 2025 drar kommissionen slutsatsen att:

- Betydande framsteg har gjorts för att vidta åtgärder för att säkerställa korrekt genomförande och efterlevnad när det gäller en rättvis fördelning av offentlig annonsering i och med antagandet av lagstiftning och statliga riktlinjer som reglerar frågan. I och med att ämnena i denna rekommendation omfattas av bestämmelserna i den europeiska mediefrihetslagen, medan rapporten om rättsstatsprincipen kommer att fortsätta att följa betydande utvecklingar och rapportera om deras effekter, kommer ytterligare uppföljning att säkerställas som en del av kommissionens stöd till medlemsstaterna och verkställandet av Emfa.

REKOMMENDATIONER TILL POLEN

På grundval av rekommendationerna i 2025 års rapport om rättsstatsprincipen, med beaktande av annan utveckling som ägde rum under referensperioden, och utöver att påminna om skyldigheten att följa rättsstatsrelaterade avgöranden från Europeiska unionens domstol och överträdelseförfarandet i samband med rättsstatsprincipen som avses i landskapitlet samt att påminna om de relevanta åtaganden som gjorts inom ramen för återhämtnings- och resiliensplanen, drar kommissionen följande slutsatser:

- Vissa framsteg har gjorts i genomförandet av handlingsplanen för rättsstatsprincipen, bland annat när det gäller det nationella rättsväsendet och författningsdomstolen, i takt med att regeringen fortsatte sitt arbete med lagförslag som syftar till att stärka rättsväsendets oberoende, och i takt med att domare inom det nationella rättsväsendet har tillsatts, däribland i huvudsak bland domare som i förväg valts ut av sina kollegor. Därför rekommenderas Polen att *fortsätta genomförandet av handlingsplanen*.
- Begränsade framsteg har gjorts vad gäller rekommendationen att gå vidare med reformen för att separera justitieministerns ämbete från riksåklagarens ämbete och att säkerställa åklagarmyndighetens funktionella oberoende från regeringen, eftersom ytterligare framsteg nu beror på det lagstiftningsarbete som pågår i fråga om underordnade bestämmelser som justerar åklagarmyndigheternas funktion inom det planerade nya systemet. Därför rekommenderas Polen att *fortsätta reformen för att separera justitieministerns och riksåklagarens funktion och säkerställa åklagarmyndighetens funktionella oberoende från regeringen*.
- Inga framsteg har gjorts vad gäller införandet av regler om lobbyverksamhet, och begränsade framsteg har gjorts när det gäller ett standardiserat onlinesystem för redovisning av tillgångar för offentliga tjänstemän och parlamentsledamöter, eftersom regeringen har tillkännagivit sin avsikt att reformera systemet. Därför rekommenderas Polen att *införa regler om lobbyverksamhet och ett standardiserat onlinesystem för offentliga tjänstemäns och parlamentsledamöters redovisning av tillgångar och samtidigt säkerställa effektiv kontroll*.
- Vissa framsteg har gjorts vad gäller säkerställandet av oberoende och effektiva korruptionsutredningar och åtal, medan inga framsteg har gjorts när det gäller att ta itu med den breda omfattningen av immunitet för höga chefer och avlägsnandet av klausuler om straffrihet. Därför rekommenderas Polen att *fortsätta med insatserna för att säkerställa oberoende och effektiva korruptionsutredningar och åtal, ta itu med den vida omfattningen av immunitet för höga chefer och avlägsna klausuler om straffrihet i syfte att möjliggöra verkliga resultat när det gäller korruptionsfall på hög nivå*.
- Vissa framsteg har gjorts för att säkerställa att rättvisa, transparenta och icke-diskriminerande förfaranden följs för beviljande av verksamhetstillstånd för medier i och med att ett utkast till lagförslag har lagts fram och genomgått ett offentligt samråd. Därför rekommenderas Polen att *fortsätta framstegen med de här lagstiftande insatserna för att slutföra reformerna för att säkerställa att rättvisa, transparenta och icke-diskriminerande förfaranden följs för beviljanden av verksamhetstillstånd för medier*.

När det gäller de övriga rekommendationerna för 2025 drar kommissionen slutsatsen att:

- Vissa framsteg har gjorts vad gäller genomförandet av reformer för att säkerställa en effektiv lagstiftningsram för oberoende styrning och redaktionellt oberoende för public service-medier i och med att ett utkast till lagförslag har lagts fram och genomgått ett offentligt samråd. I och med att ämnena i denna rekommendation omfattas av bestämmelserna i den europeiska mediefrihetslagen, medan rapporten om rättsstatsprincipen kommer att fortsätta att följa betydande utvecklingar och rapportera om deras effekter, kommer ytterligare uppföljning att säkerställas som en del av kommissionens stöd till medlemsstaterna och verkställandet av Emfa.
- Vissa framsteg har gjorts för att förbättra ramen för civilsamhällets verksamhet, med beaktande av europeiska normer för civilsamhällets organisationer, i takt med att lagstiftningsarbete pågår för att ändra lagen som reglerar allmännyttiga verksamheter och volontärarbete. Övervakningen av den vidare utvecklingen på detta område kommer att fortsätta i rapporten om rättsstatsprincipen.

REKOMMENDATIONER TILL PORTUGAL

Med utgångspunkt i rekommendationerna i rapporten om rättsstatsprincipen 2025, med hänsyn till övrig utveckling som ägde rum under referensperioden och utöver att erinra om de relevanta åtaganden som gjorts inom ramen för återhämtning och motståndskraft och de landsspecifika rekommendationerna enligt den europeiska planeringsterminen om förvaltnings- och skattedomstolarnas effektivitet, drar kommissionen följande slutsats:

- Det har inte gjorts några ytterligare framsteg när det gäller att förbättra rättssystemets effektivitet, särskilt inte vad gäller förvaltningsdomstolarna och skattedomstolarna, eftersom dessa domstolars effektivitet har försämrats ytterligare. Med tanke på farhågorna om att de försämrade förhållandena och säkerheten i domstols- och åklagarväsendet påverkar domstolarnas funktion rekommenderas Portugal därför att *öka insatserna för att förbättra rättssystemets effektivitet, bland annat genom att säkerställa lämplig infrastruktur och utrustning i domstols- och åklagarbyggnader.*
- I och med att kvarstår utmaningar med att säkerställa en omfattande nivå av digitalisering rekommenderas Portugal att *vidta ytterligare åtgärder för att förbättra digitaliseringen av rättsväsendet, bland annat genom att förbättra domars onlinepublicering och digitala tillgänglighet samt genom att ta itu med de problem som påverkar ärendehanteringssystemet.*
- Vissa framsteg har gjorts när det gäller regleringen av lobbyverksamhet i och med att en lag om lobbyverksamhet antogs. Eftersom ytterligare åtgärder för genomförande krävs och ett lobbyregister fortfarande inte har upprättats, rekommenderas Portugal att *säkerställa att det offentliga lobbyregistret inrättas och snabbt tas i bruk, bland annat genom att tillhandahålla de resurser som krävs för att det ska fungera effektivt.*
- Vissa framsteg har gjorts när det gäller att slutföra reformerna för att stärka insynen i lagstiftningsarbetet, i synnerhet genomförandet av verktyg för konsekvensbedömning, i takt med att nya åtgärder genomförs av parlamentet, medan åtgärder fortfarande pågår för genomförandet av systemet med lagstiftningsfotavtryck, och berörda parters engagemang i regeringens lagstiftningsinitiativ och konsekvensbedömningar i efterhand fortfarande är begränsat. Portugal rekommenderas därför att *stärka insynen i lagstiftningsarbetet, i synnerhet genomförandet av verktyg för konsekvensbedömning.*

När det gäller de övriga rekommendationerna för 2025 drar kommissionen slutsatsen att:

- Påtagliga framsteg har gjorts när det gäller att vidta åtgärder för att säkerställa att den allmänna straffprocesslagstiftningen är tillräcklig för att effektivt hantera komplexa straffrättsliga förfaranden, eftersom nya åtgärder för att förbättra effektiviteten i komplexa straffrättsliga förfaranden diskuteras i parlamentet. Övervakningen av den vidare utvecklingen på detta område kommer att fortsätta i rapporten om rättsstatsprincipen.

REKOMMENDATIONER TILL RUMÄNIEN

Med utgångspunkt i rekommendationerna i rapporten om rättsstatsprincipen 2025, med hänsyn till övrig utveckling som ägde rum under referensperioden och utöver att erinra om de relevanta åtaganden som gjorts inom ramen för återhämtning och motståndskraft och den landsspecifika rekommendationen enligt den europeiska planeringsterminen om förutsägbarhet och kvalitet i beslutsfattandet, drar kommissionen följande slutsats:

- Lagarna om rättsväsendet fortsätter att genomföras och har bidragit till att förbättra den rättsliga ramen för rättsväsendets oberoende och funktion, medan en reflektion över olika aspekter som rör rättsväsendet har skjutits upp efter ett beslut från Högsta kassationsdomstolen. Rumänien rekommenderas därför att *fortsätta med utvärderingen av genomförandet av lagarna om rättsväsendet i nära samråd med berörda parter, inbegripet i fråga om åtgärder för att ytterligare förbättra rättsväsendets effektivitet och styrning*.
- Det har ännu inte gjorts några framsteg vad gäller att stärka skyddsåtgärderna för att säkerställa högt uppsatta åklagares oberoende och för kriminalpolisens organisation och funktion, eftersom reflektionen över olika aspekter som rör rättsväsendet har satts på paus. Rumänien rekommenderas därför att *öka lagstiftningsåtgärderna för att stärka garantierna för högt uppsatta åklagares oberoende och för kriminalpolisens organisation och funktion*.
- Det har inte gjorts några framsteg för att säkerställa effektiv utredning samt åtal av korruptionsbrott inom rättsväsendet, eftersom inga åtgärder vidtagits för att åtgärda kvarstående brister. Rumänien rekommenderas att *vidta åtgärder för att säkerställa effektiv utredning och lagföring av brott inom domstolsväsendet, inbegripet med avseende på korruptionsbrott.*
- Rekommendationen att införa regler om lobbyverksamhet för parlamentsledamöter har genomförts fullt ut i och med att en ny lag antogs i november 2025 som ålägger ledamöter och senatorer att registrera möten med tredje parter om lagstiftningsinitiativ. Vissa framsteg har gjorts för att säkerställa att systemet för redovisning av tillgångar fungerar effektivt i och med ett lagförslag som syftar till att uppdatera den befintliga rättsliga ramen för integritet. Därför rekommenderas Rumänien att *slutföra lagstiftningsprocessen för att säkerställa att systemet för redovisning av tillgångar fungerar effektivt*.
- Vissa framsteg gjorts vad gäller den frekventa användningen av statliga nödförordningar och effektiva offentliga samråd, medan ett antal brister kvarstår i praktiken. Rumänien rekommenderas därför att *öka insatserna för att ta itu med den ofta förekommande användningen av undantagsförordningar från regeringen och säkerställa effektiva offentliga samråd innan lagstiftning antas.*
- Det har inte gjorts några framsteg vad gäller ackrediteringen av nationella institutioner för mänskliga rättigheter eftersom inget beslut har fattats, och regeringen har inte löst problemen med efterlevnad av Parisprinciperna för två organisationer som den föreslog som nationella institutioner för mänskliga rättigheter. Rumänien rekommenderas därför att *gå vidare med processen för att erhålla ackreditering för två nationella människorättsinstitut, med beaktande av FN:s Parisprinciper.*

När det gäller de övriga rekommendationerna för 2025 drar kommissionen slutsatsen att:

- Begränsade framsteg har gjorts vad gäller att stärka reglerna och mekanismerna för att öka den oberoende styrningen och det redaktionella oberoendet för public service-medier i och med inrättandet av en interministeriell arbetsgrupp i frågan. I och med att ämnena i denna rekommendation omfattas av bestämmelserna i den europeiska mediefrihetslagen, medan rapporten om rättsstatsprincipen kommer att fortsätta att följa betydande utvecklingar och rapportera om deras effekter, kommer ytterligare uppföljning att säkerställas som en del av kommissionens stöd till medlemsstaterna och verkställandet av Emfa.

REKOMMENDATIONER TILL SLOVENIEN

Med utgångspunkt i rekommendationerna i rapporten om rättsstatsprincipen 2025, med beaktande av övrig utveckling som ägde rum under referensperioden och utöver att erinra om de relevanta åtaganden som gjorts inom ramen för återhämtning och motståndskraft, drar kommissionen följande slutsats:

- Begränsade framsteg har gjorts vad gäller att säkerställa ett verkligt resultat av utredningar, åtal och slutliga domar i korruptionsbrott, eftersom resultaten förblir blygsamma när det gäller utredningar och måttliga när det gäller åtal och slutliga domar, inklusive i fråga om korruption på hög nivå, även om vissa ansträngningar pågår för att stärka kapaciteten hos statliga åklagarmyndigheter. Därför rekommenderas Slovenien att *vidta ytterligare åtgärder för att säkerställa verkliga resultat när det gäller utredningar, åtal och slutliga domar i fall av korruption, inbegripet i ärenden på hög nivå.*
- Vissa framsteg har gjorts för att gå vidare med processen att anta lagstiftningsåtgärder och andra garantier för att förbättra skyddet för journalister i och med lagen om garantier mot strategiska rättsprocesser för att hindra offentlig debatt och medielagen har antagits, även om utmaningar kvarstår. Därför rekommenderas Slovenien att *bredda de tillgängliga garantierna för att öka skyddet av journalister, med beaktande av europeiska normer för skydd av journalister.*

När det gäller de övriga rekommendationerna för 2025 drar kommissionen slutsatsen att:

- Begränsade framsteg har gjorts vad gäller att slutföra reformer för att säkerställa att det finns regler eller mekanismer för att tillhandahålla finansiering till public service-medier som är lämplig för att de ska kunna fullgöra sitt public service-uppdrag samtidigt som mediernas oberoende garanteras, i takt med att STA:s ekonomiska utmaningar har åtgärdats, medan de för RTV förbättrats i begränsad utsträckning. I och med att ämnet i denna rekommendation omfattas av bestämmelserna i den europeiska mediefrihetslagen, medan rapporten om rättsstatsprincipen kommer att fortsätta att följa betydande utvecklingar och rapportera om deras effekter, kommer ytterligare uppföljning att säkerställas som en del av kommissionens stöd till medlemsstaterna och verkställandet av Emfa.

REKOMMENDATIONER TILL SLOVAKIEN

Med utgångspunkt i rekommendationerna i rapporten om rättsstatsprincipen 2025, med hänsyn till övrig utveckling som ägde rum under referensperioden och utöver att erinra om överträdelseförfarandet i samband med rättsstatsprincipen som avses i landskapitlet, de relevanta åtaganden som gjorts inom ramen för återhämtning och motståndskraft och den landsspecifika rekommendationen enligt den europeiska planeringsterminen om rättssystemet, inbegripet dess oberoende, samt effektiviteten i ramen för korruptionsbekämpning, drar kommissionen följande slutsats:

- Vissa framsteg har gjorts vad gäller åtgärder för att säkerställa tillräckliga garantier för oberoende när det gäller avskedandet av ledamöter i rättsliga rådet, i och med att utkast till ändringar har utarbetats för att ta itu med problemet med deras förtida avskedande. Eftersom lagstiftningsprocessen pågår, rekommenderas Slovakien att *fortsätta med reformer för att säkerställa tillräckliga garantier för oberoende för domstolsrådet, inbegripet i fråga om avskedande av dess ledamöter, med beaktande av europeiska normer för domstolsrådens oberoende.*
- Betydande framsteg gjordes vad gäller säkerställandet av att tillräckliga garantier finns på plats och följs när domare utsätts för straffrättsligt ansvar för ”rättsmissbruk” i sina rättsliga avgöranden i och med att regeringen begärde ett yttrande från Venedigkommissionen i denna fråga. Efter detta yttrande och godkända ändringar av den slovakiska ramen för återhämtning och motståndskraft förslog justitieministeriet ett lagförslag om att avskaffa detta brott. Mot bakgrund av de justeringar som gjorts i Slovakiens ramen för återhämtning och motståndskraft rekommenderas Slovakien att *vidta nödvändiga åtgärder för att avskaffa brottet ”rättsmissbruk”.*
- Inga framsteg har gjorts vad gäller att effektivt utreda och åtala korruption på hög nivå och etablera verkliga resultat i och med att farhågorna om ramverket mot korruption kvarstår och kapaciteten att upptäcka, utreda och åtala korruption på hög nivå har försämrats ytterligare. Med tanke på en betydande minskning av antalet åtal och fällande domar i korruptionsärenden och riksåklagarens fortsatta ogiltigförklarande av slutgiltiga beslut av polis och åklagare, rekommenderas Slovakien att *uppnå verkliga resultat, särskilt i fråga om korruptionsfall på hög nivå, genom att bland annat förhindra otillbörlig inblandning och genom att begränsa användningen av riksåklagarens befogenheter att upphäva slutliga utrednings- och åklagarbeslut.*
- Begränsade framsteg har gjorts vad gäller regleringen av lobbyverksamhet, då inledande steg togs i utarbetandet av ett lagförslag, och ytterligare framsteg har gjorts i fråga om att reformera reglerna för intressekonflikter då en icke-bindande uppförandekod för personer med högsta verkställande funktioner och en uppförandekod för parlamentsledamöter antogs. Inga framsteg gjordes dock när det gäller att stärka systemet för redovisning av tillgångar. Slovakien rekommenderas därför att *införa förslag för att reglera lobbyverksamhet, stärka systemet för redovisning och kontroll av tillgångar och fortsätta de pågående insatserna för att reformera reglerna för intressekonflikter.*
- Begränsade framsteg har gjorts vad gäller att införa lagstiftningsåtgärder och andra skyddsåtgärder för att förbättra journalisters fysiska säkerhet och arbetsmiljö, inklusive reformen av förtalslagen. Därför rekommenderas Slovakien att *gå vidare med processen för att fastställa rättsliga och andra skyddsåtgärder för att förbättra journalisters fysiska säkerhet och arbetsmiljö, däribland reformen av förtalslagen, med beaktande av europeiska normer för skydd av journalister.*
- Inga framsteg har gjorts för att säkerställa effektiva offentliga samråd och berörda parters deltagande i lagstiftningsprocessen, vilket fortsätter att väcka farhågor. Därför rekommenderas Slovakien att *säkerställa en inkluderande och transparent*

lagstiftningsprocess, bland annat genom att säkerställa effektiva offentliga samråd och berörda parters deltagande i lagstiftningsprocessen samt genom att ta itu med den överdrivna användningen av det påskyndade förfarandet.

När det gäller de övriga rekommendationerna för 2025 drar kommissionen slutsatsen att:

- Inga framsteg har gjorts vad gäller att stärka reglerna och mekanismerna för att återställa och ytterligare trygga public service-mediernas oberoende styrning och redaktionella oberoende, med beaktande av europeiska normer för public service-medier. I och med att ämnena i denna rekommendation omfattas av bestämmelserna i den europeiska mediefrihetslagen, medan rapporten om rättsstatsprincipen kommer att fortsätta att följa betydande utvecklingar och rapportera om deras effekter, kommer ytterligare uppföljning att säkerställas som en del av kommissionens stöd till medlemsstaterna och verkställandet av Emfa.

REKOMMENDATIONER TILL FINLAND

På grundval av rekommendationerna i 2025 års rapport om rättsstatsprincipen och med beaktande av annan utveckling som ägde rum under referensperioden drar kommissionen följande slutsatser:

- Begränsade framsteg har gjorts när det gäller rekommendationen om utnämning av nämndemän, då arbetsgruppen om rättsstatens garantier och utvecklandet av rättsväsendet fortsätter att undersöka frågan och förväntas offentliggöra en promemoria om sitt arbete senast i slutet av 2026. Finland rekommenderas därför att *gå vidare med reformen av systemet för utnämningen av nämndemän, med beaktande av europeiska normer för rättsväsendets oberoende.*
- Eftersom det fortfarande finns luckor i digitaliseringen av rättsliga förfaranden rekommenderas Finland att *vidta ytterligare åtgärder för att förbättra digitaliseringen av rättsväsendet, bland annat genom att förbättra tillgången till digitala verktyg för att inleda och följa förfaranden online*.
- Vissa framsteg har gjorts när det gäller att stärka den ram för integritet och ansvarsskyldighet som gäller för ministrar och de högsta tjänstemännen, då regler för tiden efter avslutad anställning för medlemmar av statsrådet antogs och man i strategin och åtgärdsprogrammet för bekämpning av korruption planerar att under 2026 sammanställa de viktigaste riktlinjerna för korruptionsbekämpning och främjande av integritet för ministrar i ett enda särskilt dokument. Eftersom antagandet av anvisningarna om tjänstemannaetik ännu inte verkställts rekommenderas Finland att *stärka den ram för integritet och ansvarsskyldighet som gäller för ministrar och de högsta tjänstemännen genom att anta anvisningar om tjänstemannaetik*.
- Begränsade framsteg har gjorts när det gäller att driva på reformen av lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet, då två studier har beställts och en arbetsgrupp förväntas inrättas för att utarbeta ett lagstiftningsförslag. Eftersom reformen för närvarande håller på att ses över rekommenderas Finland att *driva på reformen av lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet i syfte att säkerställa en faktisk tillgång till handlingar, mot bakgrund av de europeiska normerna för tillgång till offentliga handlingar*.

När det gäller de övriga rekommendationerna från 2025 drar kommissionen följande slutsats:

- Begränsade framsteg har gjorts när det gäller rekommendationen att göra framsteg med översynen av mutbrott utomlands, då en arbetsgrupp har inrättats för att utarbeta relevant lagstiftning i samband med införlivandet av EU-direktivet mot korruption. Den fortsatta utvecklingen på detta område kommer att följas upp i rapporten om rättsstatsprincipen.

REKOMMENDATIONER TILL SVERIGE

På grundval av rekommendationerna i 2025 års rapport om rättsstatsprincipen och med beaktande av annan utveckling under referensperioden drar kommissionen följande slutsatser:

- Inga framsteg har gjorts när det gäller att säkerställa att systemet för utseende av nämndemän skyddar deras oberoende, eftersom inga åtgärder har införts. Eftersom det fortfarande pågår en nationell debatt kring de politiska partiernas roll i nomineringsprocessen och hur partierna kan påverka nämndemännens oberoende, rekommenderas Sverige att *säkerställa att systemet för utseende av nämndemän garanterar deras oberoende, med beaktande av europeiska normer för rättsväsendets oberoende*.
- Vissa framsteg har gjorts för att bekämpa mutor utomlands, eftersom ett lagförslag innehåller vissa relevanta bestämmelser. Eftersom lagförslaget ännu inte har antagits och lagföringen av dessa brott inte har förbättrats rekommenderas Sverige att *stärka bekämpandet av mutor utomlands, inbegripet genom att förbättra verkställigheten*.
- Det har inte gjorts några framsteg när det gäller att följa upp utredningen om karensregler. Eftersom inga åtgärder planeras rekommenderades Sverige att *säkerställa lämplig uppföljning av utvärderingen av karensregler*.